

Wrocław, 17 sierpnia 2020 roku

WK.WR.40.23.2020.327.J

**Pani
Kinga Zych
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Kultury i Biblioteki
w Piławie Górnej**

**ul. Piastowska 40
58-240 Piława Górna**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła w okresie od 15 do 26 czerwca 2020 r. (z wyłączeniami) kontrolę gospodarki finansowej Miejskiego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Piławie Górnej. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 29 czerwca 2020 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

W wyniku kontroli gospodarki finansowej stwierdzono niżej wskazane nieprawidłowości.

W zakresie wewnętrznych regulacji prawnych

W jednostce nie ustalono Regulaminu organizacyjnego, wbrew zapisom art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (obecny stan prawny: Dz.U. z 2020 r. poz. 194), w myśl którego organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Obowiązująca w jednostce polityka rachunkowości, wprowadzona zarządzeniem nr 10/2015 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Piławie Górnej z dnia 15 kwietnia 2015 r. (ze zm.), nie zawiera elementów określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.), takich jak:

- opis systemu przetwarzania danych, systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji (art. 10 ust. 1 pkt. 3 lit. c ustawy o rachunkowości),

- przyjęcie właściwego dla danej jednostki okresu sprawozdawczego. W obecnie obowiązującej polityce rachunkowości jako okres sprawozdawczy przyjęto rok kalendarzowy, podczas gdy zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy o rachunkowości przez okres sprawozdawczy rozumie się okres, za który sporządza się sprawozdanie finansowe w trybie przewidzianym ustawą lub inne sprawozdania sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, jednostki sektora finansów publicznych zobowiązane są do sporządzania sprawozdań w zakresie operacji finansowych w szczególności w zakresie należności i zobowiązań: kwartalnych (Rb-Z i Rb-N) oraz rocznych (Rb-UN i Rb-UZ),
- opis metod ustalania wyniku finansowego zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

Ponadto w wykazie kont księgi głównej Miejskiego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Piławie Górnej:

- ujęto konto 950 „Wydatki strukturalne” pomimo uchylenia obowiązku stosowania przez jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych dodatkowej klasyfikacji, tj. klasyfikacji wydatków strukturalnych, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 1475) - art. 11 pkt 2 lit. a,
- ujęto konta 770 „zyski nadzwyczajne” i 771 „straty nadzwyczajne”, które zgodnie z opisem, służą do bieżącej ewidencji zysków nadzwyczajnych i strat nadzwyczajnych w korespondencji z kontem 860, mimo że wprowadzona w dniu 23 września 2015 r. zmiana ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.), zmieniła definicję zysków i strat nadzwyczajnych (art. 3 ust. 1 pkt 33 ustawy) wskazując, że będą one wykazywane jedynie w bankach, zakładach ubezpieczeń, zakładach reasekuracji oraz spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy, dokumentację opisującą zasady rachunkowości ustala i aktualizuje kierownik jednostki.

W sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2019 r. w wierszu N5.1 pozostałe należności z tytułu dostaw towarów i usług wykazano nieprawidłowo kwotę 8.720,73 zł, stanowiącą persaldo konta 200 „Rozrachunki z odbiorcami krajowymi”, które zgodnie z wydrukiem „zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej za okres 2019-01-01 - 2019-12-31”, na koniec roku 2019, wykazywało salda WN 9.172,34 zł i MA 451,61 zł. Zgodnie z opisem konta 200 zawartym w polityce rachunkowości jednostki, konto może wykazywać dwa salda. Saldo strony WN określa stan należności od odbiorców, a saldo strony MA stan zobowiązań jednostki wobec odbiorców z tytułu otrzymanych

zaliczek lub wpłat przewyższających należności. Wykazanie kwoty persaldo stanowi naruszenie § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773) w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, zgodnie z którym sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Zgodnie z § 14 pkt. 15 cytowanego rozporządzenia w wierszu N5.1. wykazuje się wartość pozostałych bezspornych należności z tytułu dostaw towarów i usług.

Wszystkie objęte kontrolą dowody źródłowe – polecenia wyjazdu służbowego (delegacje) z 2019 r., ujęte w ewidencji księgowej na koncie 100 „Kasa”, nie zawierały wskazania sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji), co stanowiło naruszenie art. 21 ust 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W zakresie gospodarki mieniem

Wartość budynku wskazana na koncie 010 „Środki trwałe” była o 49.374,66 zł niższa niż wartość wynikająca z księgi środków trwałych, czym naruszono art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

W Księdze środków trwałych, a także w tabelach amortyzacyjnych dla środków trwałych część zapisów dokonywano ołówkiem tj. w sposób nietrwały lub pozostawiono niewypełnione miejsca wbrew art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w myśl którego zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany.

W 2018 r. wartość budynku została zwiększona o kwoty wynikające z faktur nr 16/2018 z 18 grudnia 2018 r. na kwotę 77.419,48 zł brutto oraz nr S18/001650 z 21 grudnia 2018 r. na kwotę 70.000 zł brutto. Wartość wynikająca z ww. faktur została jednorazowo zamortyzowana i odniesiona w fundusz instytucji kultury (zapisy na kontach 410 po stronie WN i 810 po stronie MA), a w kolejnym – 2019 roku od wartości wynikającej z ww. faktur dokonano naliczenia amortyzacji w wysokości 2,5% rocznie, a kwotę amortyzacji odniesiono w fundusz jednostki. Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o rachunkowości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środka trwałego dokonuje się drogą systematycznego, planowego rozłożenia jego wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji. Rozpoczęcie amortyzacji następuje nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego do użytkowania, a jej zakończenie - nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym

uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego. Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

W jednostce nie przeprowadzono w 2019 r. inwentaryzacji budynku ujętego w aktywach jednostki, ani obcych środków trwałych w postaci budynków/obiektów przekazanych instytucji kultury na mocy umów dzierżawy, najmu czy użyczenia, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 26 ust. 3 pkt 3 oraz art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi jednostki zobowiązane są do: przeprowadzenia na ostatni każdego roku obrotowego inwentaryzacji m.in. środków trwałych, z tym że dla nieruchomości zaliczonych do środków trwałych termin ten uznaje się za dotrzymany, jeżeli inwentaryzacji dokonano raz w ciągu czterech lat; przeprowadzenia inwentaryzacji drogą spisu z natury znajdujące się w jednostce składniki aktywów będące własnością innych jednostek, powierzone jej m.in. do używania, powiadamiając te jednostki o wynikach spisu.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą Dyrektorzy na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869) i art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351), a także Główni Księgowi na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Dyrektor, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Nadanie przez Dyrektora Miejskiemu Ośrodkowi Kultury i Bibliotece w Piławie Górnej, Regulaminu organizacyjnego, zgodnie z zapisami art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 194).
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.), w szczególności w zakresie:

- a) rzetelnego i jasnego przedstawiania sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy,
  - b) aktualizowania przez kierownika jednostki zasad (polityki) rachunkowości, zgodnie z art. 10 ust. 2, w związku z art. 10 ust. 1 ustawy,
  - c) zamieszczania na dowodach źródłowych – poleceniach wyjazdu służbowego, stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), zgodnie z art. 21 ust. pkt 6 ustawy,
  - d) prowadzenia kont ksiąg pomocniczych dla środków trwałych tak, by zawierały zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, uzgodnione z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy,
  - e) dokonywania zapisów w księgach rachunkowych w sposób trwały i bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany, stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy,
  - f) przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych zaliczanych do nieruchomości, stosownie do art. 26 ust. 1 w związku z art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy,
  - g) przeprowadzania metodą spisu z natury inwentaryzacji składników aktywów, będących własnością innych jednostek stosownie do art. 26 ust. 2 ustawy,
  - h) dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od podlegających amortyzacji środków trwałych w drodze systematycznego, planowego rozłożenia jego wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji, stosownie do art. 32 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
3. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773) w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych poprzez rzetelnie i prawidłowe pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym sporządzania sprawozdań Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych zgodnie z § 10 ust. 4 rozporządzenia.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie

14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Krzysztof Chudyk
Burmistrz Piławy Górnej